

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8SŽk/15/2021
Identifikačné číslo spisu: 7020200088
Dátum vydania rozhodnutia: 28.04.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:7020200088.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu F. P., narodeného XX. H. XXXX, trvale bytom I.T. XXX, XXX XX J., t. č. vo výkone trestu v ÚVTOS a ÚVV D., F. Z. X, XXX XX D., právne zastúpeného advokátkou Mgr. Petrou Hrubovou, so sídlom kancelárie Mierové námestie 93, 019 01 Ilava, proti žalovanému: Centrum právnej pomoci, kancelária Košice, so sídlom Murgašova 3, 040 41 Košice, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. sp.: KaKE 29100/2019, ČRZ: 158248/2019 z 12. novembra 2019 a o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/27/2020-92 z 25. novembra 2020, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/27/2020-92 z 25. novembra 2020 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „správny súd“) uznesením č. k. 7S/27/2020-92 z 25. novembra 2020 podľa ust. § 98 ods. 1 písm. d) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj „S.s.p.“) odmietol žalobu žalobcu, ktorou sa tento domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného č. sp.: KaKE 29100/2019, ČRZ: 158248/2019 z 12. novembra 2019, ktorým podľa ust. § 1 ods. 1 a 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov a podľa ust. § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (Živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o právnej pomoci“), mu nebol priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci v právnej veci o náhradu škody na majetku vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 13C/25/2019.

2. V odôvodnení uznesenia správny súd uviedol, že 15-dňová lehota na podanie správnej žaloby v predmetnej veci prestala plynúť odo dňa podania žiadosti o poskytnutie právnej pomoci, t. j. 3. decembra 2019, a to až do právoplatnosti rozhodnutia č. sp.: KaKE 5765/2020, ČRZ: 11669/2020 z 24.

januára 2020 Centra právnej pomoci o priznaní nároku na právnu pomoc, t. j. do 30. januára 2020. Preskúmané rozhodnutie žalovaného č. sp.: KaKE 29100/2019, ČRZ: 158248/2019 z 12. novembra 2019 bolo žalobcovi doručené 18. novembra 2019, čo sám potvrdil v podanej správnej žalobe. Z vyššie uvedeného vyplýva, že 15-dňová lehota na podanie správnej žaloby proti preskúmanému rozhodnutiu z 12. novembra 2019 začala plynúť 18. novembra 2019, pričom prestala plynúť od 3. decembra 2019 do 30. januára 2020, kedy nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie žalovaného č. sp.: KaKE 5765/2020, ČRZ: 11669/2020 z 24. januára 2020 o priznaní nároku na poskytovanie právnej pomoci. Centrum právnej pomoci vo svojom vyjadrení z 11. septembra 2020 potvrdilo, že uvedené rozhodnutie bolo žalobcovi doručené do vlastných rúk 30. januára 2020. Žalobcovi týmto dňom skončilo prerušenie plynutia lehoty a vzhľadom na to, že na podanie správnej žaloby pred prerušením plynutia lehoty mu uplynulo 14 dní z 15-dňovej lehoty, správna žaloba o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného mala byť podaná 30. januára 2020, resp. 31. januára 2020. Koniec lehoty na podanie správnej žaloby teda pripadol 31. januára 2020. Z vyjadrenia Centra právnej pomoci z 11. septembra 2020 ďalej vyplýva, že rozhodnutie bolo zasielané aj Mgr. Petre Hrubovej, ako určenej advokátke, a to elektronicky prostredníctvom Ústredného portálu verejnej správy. Určená advokátka však v zmysle § 10 ods. 2 zákona o právnej pomoci nie je účastníkom konania o nároku na poskytnutie právnej pomoci, preto ňou prevzaté rozhodnutie 11. februára 2020 nemá vplyv na právoplatnosť rozhodnutia o priznaní nároku na právnu pomoc. Žalobca tak napadol rozhodnutie žalovaného č. sp.: KaKE 29100/2019, ČRZ: 158248/2019 z 12. novembra 2019 správnu žalobou až 12. februára 2020, a teda po márnom uplynutí lehoty na podanie správnej žaloby.

3. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca (sťažovateľ) včas kasačnú sťažnosť, ktorú možno subsumovať pod ust. dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. f) a j) S.s.p, tzn. že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a že podanie bolo nezákonne odmietnuté; a navrhol, aby kasačný súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil správne mu súdu na ďalšie konanie.

4. V odôvodnenej kasačnej sťažnosti sťažovateľ uviedol, cit: „Mám zato, že správna žaloba bola podaná riadne a včas oprávnenou osobou. Mám zato, že súd nesprávne právne vec posúdil a navyše mi svojim postupom odňal právo na spravodlivé súdne konanie. Rozhodnutím Centra právnej pomoci, Kancelária Košice, SP. zn. KaKE 29100/2019 zo dňa 12.11.2019, doručenej dňa 18.11.2019 mi žalovaný nepriznal nárok na poskytnutie právnej pomoci v konaní pred Okresným súdom Spišská Nová Ves č. k. 13C/25/2019 o porušenie práv a zaplatenie zadošťačinenia, odstránenie následkov neoprávneného zásahu a iné, s odôvodnením, že v mojom prípade sa jedná o zrejmu bezúspešnosť sporu. Nestotožňujem sa s názorom Krajského súdu Košice, že správna žaloba bola podaná oneskorene, preto ju súd odmietol a k ďalším skutočnostiam uvedených v žalobe sa už nezaoberal. Ja som rozhodnutie žalovaného č. sp.: KaKE 29100/2019, ČRZ: 158248/2019 zo dňa 12.11.2019 prevzal dňa 18.11.2019, pričom lehota na podanie správnej žaloby prestala plynúť dňom kedy som požiadal o bezplatnú právnu pomoc na podanie správnej žaloby. Bezplatná právna pomoc mi bola poskytnutá Rozhodnutím CPP Košice č. sp.: KaKE 5765/2020, ČRZ: 11669/2020 zo dňa 24.01.2020, toto rozhodnutie som ja prevzal 30.01.2020 a ustanovená advokátka 11.02.2020 pričom žalobu podala 12.02.2020. Tieto skutočnosti sú nesporné, avšak ja nesúhlasím s tvrdením žalovaného ani Krajského súdu Košice, že Rozhodnutím CPP Košice č. sp.: KaKE 5765/2020, ČRZ: 11669/2020 zo dňa 24.01.2020 nadobudlo právoplatnosť skôr ako bolo doručené ustanovenej advokátke. Podľa SSP som povinný na podanie správnej žaloby splnomocniť advokáta resp. som oprávnený požiadať o bezplatnú právnu pomoc prostredníctvom Centra právnej pomoci. Podľa § 71 ods. 2 SSP, ak žalobca pred podaním žaloby požiada Centrum právnej pomoci o ustanovenie advokáta podľa osobitného predpisu, od podania takejto žiadosti do právoplatného rozhodnutia o nej, neplynú lehoty ustanovené na podanie žaloby na správny súd. Rozhodnutie o poskytnutí bezplatnej právnej pomoci sa doručuje aj ustanovenému advokátovi, ktorý je rozhodnutím viazaný a povinný v jeho intenciách podať príslušnú žalobu alebo urobiť iné podanie. Uvedenú žalobu podala ustanovená advokátka deň po doručení predmetného rozhodnutia. Mám zato, že predmetné rozhodnutie nemôže nadobudnúť právoplatnosť skôr ako je doručené všetkým subjektom, ktoré sú týmto rozhodnutím dotknuté. Ja nie som oprávnený sám podať správnu žalobu, nakoľko zo zákona musím byť

zastúpený advokátom. Považujem za nesprávne právne posúdenie, že lehota na podanie správnej žaloby mi uplynula deň po doručení rozhodnutia o poskytnutí bezplatnej právnej pomoci, pričom v ustanovenej advokátka predmetné rozhodnutie prevzala riadne až po mojom doručení. Napadnutým rozhodnutím mi bolo odňaté právo na spravodlivý proces, keď moja vec nebola riadne prejednaná a rozhodnutá.“

5. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti v zásade zotrval na dôvodoch preskúmaného rozhodnutia a vyjadrenia z 11. septembra 2020 (č. l. 78 - 80), osobitne poukázal na to, že sťažovateľ nemusel byť v konaní o správnej žalobe zastúpený advokátom a navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť zamietol.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný podľa § 21 písm. a) S.s.p. v spojení s § 438 ods. 2 S.s.p., po tom, čo zistil, že kasačná sťažnosť bola podaná riadne a včas (§ 443 S.s.p. a § 444 S.s.p.), oprávnenou osobou na podanie kasačnej sťažnosti (§ 442 S.s.p.), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 S.s.p.), kasačná sťažnosť má predpísané náležitosti (§ 445 ods. 1 S.s.p. a § 57 S.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie správneho súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v podanej kasačnej sťažnosti podľa § 440 S.s.p., § 441 S.s.p. a § 453 S.s.p. a postupom podľa § 455 S.s.p. bez nariadenia pojednávania, po neverejnej porade senátu (§ 137 ods. 1 S.s.p. u v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.), dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

7. Kasačný súd konštatuje, že v konaní nebolo sporné, že žalovaný vydal rozhodnutie č. sp.: KaKE 29100/2019, ČRZ: 158248/2019 z 12. novembra 2019, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 18. novembra 2019. Voči predmetnému rozhodnutiu mienil sťažovateľ podať všeobecnú správnu žalobu podľa § 177 a nasl. S.s.p., z dôvodu čoho podal 3. decembra 2019 u žalovaného žiadosť o poskytnutie právnej pomoci a určenie advokáta. Žalovaný rozhodnutím č. sp.: KaKE 5765/2020, ČRZ: 11669/2020 z 24. januára 2020 žiadosti sťažovateľa vyhovel a určil mu advokátku Mgr. Petru Hrubovú. Predmetné rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené 30. januára 2020 a advokátke Mgr. Petre Hrubovej 11. februára 2020. Žaloba voči preskúmanému rozhodnutiu bola následne podaná 11. februára 2020.

8. Sporným v konaní bolo posudzovanie plynutia lehôt v nadväznosti na právne skutočnosti uvedené v bode 7. Správny súd, sťažovateľ a žalovaný, sa zhodli na tom, že pre posudzovanie lehoty podľa § 71 ods. 2 S.s.p., v kontexte ust § 10 ods. 2, ods. 5 zákona o právnej pomoci, v predmetnej veci, je rozhodujúci moment pre začiatok plynutia lehoty moment doručenia preskúmaného rozhodnutia sťažovateľovi (18. novembra 2019) a pre začiatok jej prerušenie moment podania žiadosti o poskytnutie právnej pomoci (3. decembra 2019). Stret právnych názorov nastáva pri posudzovaní rozhodného momentu pre ukončenie jej prerušenia, keď správny súd a žalovaný za rozhodujúci považujú moment doručenia rozhodnutia o poskytnutí právnej pomoci sťažovateľovi (30. januára 2020), zatiaľ čo sťažovateľ považuje za rozhodujúci moment doručenia rozhodnutia o poskytnutí právnej pomoci sťažovateľovi advokátke Mgr. Petre Hrubovej (11. februára 2020).

9. Kasačný súd súhlasí so žalovaným, že advokát nie je účastníkom konania o nároku na poskytnutie právnej pomoci (a contrario § 10 ods. 2 zákona o právnej pomoci) a že určenému advokátovi sa rozhodnutie doručuje na vedomie. Možno preto uzavrieť, že záver súdu, ktorý považoval rozhodnutie žalovaného č. sp.: KaKE 5765/2020, ČRZ: 11669/2020 z 24. januára 2020 za právoplatné momentom jeho doručenia sťažovateľovi (30. januára 2020), čím bolo aj právoplatne ukončené konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci, za fakticky správny, avšak kasačný súd považoval takýto výklad za prílišný formalizmus priečiaci sa účelu zákona o právnej pomoci.

10. Účelom zákona o právnej pomoci je zabezpečiť poskytovanie právnej pomoci osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv. Výklad, ktorý by na jednej strane umožnil oprávnenej osobe využiť právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv, v súvislosti s čím by tejto osobe bol určený advokát, avšak tomuto by nebolo umožnené uplatniť, resp. hájiť práva svojho klienta, by sa priečilo účelu zákona o právnej pomoci. Je nelogické, aby ten, komu je poskytnutá právna pomoc, nemohol túto pomoc reálne využiť a bol by nútený sám vykonať úkon, na ktorý mu bol určený advokát. V predmetnej veci advokátka

sťažovateľa vykonala úkon - podanie správnej žaloby obratom (v ten istý deň - vid' č. l. 70), čo jej bolo doručené preskúmané rozhodnutie (11. februára 2020), preto nemožno konštatovať obštrukčné, či účelové správanie advokátky, a tiež nemožno konštatovať zneužitie práva. Kasačný súd tiež poukazuje na to, že práva a povinnosti advokáta vyplývajúce z rozhodnutia o jeho určení Centrom právnej pomoci, tento môže realizovať až momentom, keď sa mu rozhodnutie o jeho určení dostane do jeho dispozičnej sféry.

11. Kasačný súd preto dospel k záveru, že ust. § 71 ods. 2 S.s.p., v kontexte ust. § 10 ods. 2 a ods. 5 zákona o právnej pomoci, je potrebné vykladať v tom zmysle, že pre naplnenie účelu zákona o právnej pomoci sa v správnom súdnictve bude za rozhodný moment pre prerušenie lehoty podľa ust. § 71 ods. 2 S.s.p. posudzovať moment podania žiadosti o poskytnutie právnej pomoci a pre obnovu jej plynutia moment doručenia rozhodnutia o nepriznaní právnej pomoci účastníkovi alebo v prípade poskytnutia právnej pomoci moment doručenia rozhodnutia o priznaní právnej pomoci účastníkovi a určenému advokátovi. V prípade doručovania rozhodnutia o priznaní právnej pomoci účastníkovi a určenému advokátovi sa pri posudzovaní obnovenia plynutia lehoty bude vychádzať z chronologicky posledného doručenia bez ohľadu na to, či rozhodnutie o priznaní právnej pomoci bolo doručené neskôr účastníkovi alebo určenému advokátovi.

12. Kasačný súd vzhľadom na vyššie uvedené potom napadnuté rozhodnutie správneho súdu zrušil podľa ust. § 462 ods. 1 S.s.p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie, akcentujúc, že prílišný formalizmus by mohol mať v danom prípade za následok porušenie práva žalobcu na prejednanie jeho veci nezávislým a nestranným súdom (*dengatio iustitiae* - odmietnutie spravodlivosti). V ďalšom konaní bude úlohou správneho súdu vec meritorne prejednať a rozhodnúť (§ 469 S.s.p.). V novom rozhodnutí vo veci samej rozhodne správny súd aj o náhrade trov kasačného konania (§ 467 ods. 3 S.s.p.).

13. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v pomere hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 k § 147 ods. 2 S.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.